

Telefon štev. 3040

VOJNI INVALID

GLASILO UDR. VOJNIH INVALIDOV KRALJEVINE JUGOSLAVIJE
OBLASTNEGA ODBORA V LJUBLJANI

List izhaja vsakega 25.
v mesecu. Posamez-
na številka 1 Din. —
Naročnina mesečno
1 Din. Rokopisane
vračajo Nefrankira-
na pisma se ne spre-
jemajo. — Uredni-
štvo in upravištvo
v Ljubljani. — Št.
Peterska vojašnica.
Telefon štev. 3040

Redni letni občni zbor
Oblastnega odbora udruženja vojnih invalidov
se bo vršil na belo nedeljo
dne 23. aprila 1933 v Ljubljani
Dnevni red bo običajen
Podrobnejše naznanilo sledi v marčevu štev. našega lista.

Kaj je z dodatnim invalidskim zakonom.

V zadnjih dveh številkah našega lista smo objavili načrt dodatnega invalidskega zakona, katerega je izdelal Središnji odbor udruženja vojnih invalidov v Beogradu s sodelovanjem vseh svojih organizacij.

Tudi smo poročali, da je bil predložen na različna mesta s prošnjo za nujni sprejem. Zadnja plenarna seja pri Središnjem odboru v Beogradu, na kateri so bili navzoči delegati vseh oblastnih odborov, je sprejela tozadevne resolucije in določila deputacije, med njimi tudi eno za intervencije radi dodatnega invalidskega zakona.

Nato je osnutek dodatnega invalidskega zakona dobil potrebne podpise gg. poslancev, da ga je potem sprejela narodna skupščina.

Pred kratkim so zabeležile časopisne vesti, da je skupina poslancev obvestila narodno skupščino na seji o predložitvi osnutka dodatnega invalidskega zakona, ki ga je izdelalo Udruženje vojnih invalidov.

S tem smo dobili prepričanje, da se v parlamentu za nas dela in da se načrt gotovo pretresa.

Kdaj pride načrt na glasovanje in v

kaki obliki, bo pokazala bližnja bodočnost.

Prepričani smo, da smo v našem vprašanju storili zopet korak naprej, za kar gre zasluga udruženju, predvsem Središnjemu odboru, ki je po prevzemu poslov v minulem letu začel z vso vnašo na tem delovati.

Ker imamo vprašanje pred narodno skupščino, gotovo ne bo šla preko tega, da popravi sedanje stanje vojnih žrtev, ki se je pokazalo po letu 1929 zelo slabo.

Neki časopisi so prinesli tudi izvlečke našega načrta, vendar pa so bile to le bistveno glavne točke.

Zelimo in apeliramo, da bi bil cel načrt, kakor smo ga z utemeljitvami predložili, sprejet.

Naše udruženje se je moralo tudi zanimati za potrebno podlago k izvedbi tega bodočega dodatnega zakona, ki naj popravi vsaj glavne nepravilnosti.

Posebne deputacije so naprosile tudi, da bi se vnesla potrebna sredstva v bodoči državni proračun. Ako bo oboje ugodeno, kot smo dobili obljube, lahko upamo v bodoče na nekoliko boljše čase v invalidskem vprašanju.

Vprašanja in dopisovanja glede zaostalih invalidnin.

Mnogi invalidi in vdove večkrat nagledujejo s pismi in tudi osebno pri Dravski finančni direkciji, da bi jim poslala čimprej pobotnice za izplačilo zaostalih invalidnin, ker je običajno, da se mora poslati poprej pobotnice, potem se šele enkrat izplača.

Taka dopisovanja in priganjanja so popolnoma nepotrebna in se tudi nobenemu ne more ugoditi.

Finančna direkcija stori sama od sebe takoj vse potrebno, kadar je zadeva mogoča in pošlje vsakomur poziv, kdaj naj pošlje pobotnice.

Takoj po prejemu izvršljivega rešenja (t. j. višjega inv. sodišča) likvidira nove prejemke ter napravi obračun med staro in novo invalidnino, izplača pa povišek (med staro in novo invalidnino) le za dobo tekočega proračunskega leta nazaj, t. j. do 1. aprila tekočega leta.

Razlike od prejšnjih proračunskih dob pa vpiše v posebno evidenco in sicer za vsako proračunsko leto posebej.

Prijavljenje za draginjske doklade.

V slučajih, ako se invalidom roje otroci, za katere jim pripadajo draginjske doklade, vlagajo isti prijave Dravski finančni direkciji in nekateri tudi Invalidskemu sodišču z rojstnimi listi, da se jim doklade priznajo.

Ker se dobivajo sedaj draginjske do-

klade po posebni naredbi o draginjskih dokladah, jih ne priznava več invalidsko sodišče z rešenji, pač pa jih odmerja finančna direkcija v svojem delokrogu.

Za one invalide, ki so že dobili nova rešenja in prejemajo invalidnino z do-

datki že po novem, so prijave novorojenčkov finančni direkciji potrebne, vendar pa naj v svojih vlogah vedno zaprosijo, da jim pošljejo obrazce za prijavo draginjskih doklad.

Oni pa, ki še niso prevedeni po novem invalidskem zakonu ter dobivajo prejemke še po starem, naj prijavijo novorojenčke šele o priliki prve prijave (po prevedbi). Prilože pa naj rojstne liste in finančna direkcija jim bo priznala doklade tudi za nazaj do dneva rojstva dotičnih otrok.

Pač pa morajo vdove prijavljati vsako spremembo invalidskemu sodišču (in ne finančni direkciji), ker njim pa priznava sodišče dotične odstotke pokojnin po družinskih članih.

Vse druge prijave in odjave pa so seveda potrebne za vse, t. j. ako dobivajo po starem ali novem zakonu.

Tako na primer, če otrok študira in mu gre doklada preko 16. leta, ali pa, ako je treba odjaviti umrlega člana (ker drugače lahko izgube vse pravice).

Po naredbi za draginjske doklade je določeno, da se vlagajo prijave pole za draginjske doklade vsakega pol leta, torej vedno 1. januarja in 1. julija vsakega leta.

Nekateri so v skrbeh, če takoj ne dobijo dotičnih tiskovin. Dotične naj to ne skrbi, ker jim bo finančna direkcija poslala pole, kadar bo smatrala za potrebno. Konečno opozarjamo še one, ki se mislijo kdaj preseliti v območje kakih drugih finančnih direkcij, da naj že poprej kake 3 mesece pred preselitvijo javijo, kam bodo odšli in kdaj, da se potem pravočasno odstopi in uredi, da bodo drugod prejemali.

Podaljševanje železniških legitimacij.

Nekateri Krajevni odbori pošiljajo v podaljšanje železniške legitimacije, pri katerih se vidi, da niso invalidi izbrali vseh voženj iz prejšnjih let. Mnenja so, da dotična neizrabljena leta veljajo tako, da še ni potekla 5 letna doba trajanja legitimacij in da se lahko na dotičnih straneh podaljšajo za to leto.

Železniške legitimacije prestanejo po 5 letih veljati kljub temu, ako še vsa

leta niso bile izrabljene. Zato morajo dotični invalidi nabaviti nove legitimacije in plačati zanje po 10 Din, ne pa pošiljati take legitimacije v podaljšanje.

Podaljševanje železniških legitimacij vrši Dravska finančna direkcija in nihče drugi, ker smo opazili celo, da jih je potrjevala organizacija sama, ali pa občinski urad.

Oprostitev bivših članov Središnjega odbora od obtožbe.

Znano je iz časopisov pred par leti, da se je članom bivšega Središnjega odbora v Beogradu, ki so vršili svoje posle pred postavitvijo komisarja, naprtil očitok zlorab invalidskega premoženja.

Afera je pokazala v javnosti precej slabo luč, da se je z invalidskim imetjem tako delalo.

Po ugotovitvah in predlogu bivšega komisarja g. Radosavljeviča so bili dotični člani bivšega Središnjega odbora obtoženi in te dni se je vršila razprava proti njim pred okrožnim sodiščem za mesto Beograd.

Mi smo gledali celo zadevo že takrat s precejšnjim rezerviranjem, proces pa je sedaj pokazal končni rezultat.

Zato piše Ratni Invalid med drugim:

»Tako se je izkazalo pred sodiščem že v začetku procesa, da v obče ni tožila. Nastopilo je, da so se vsi oni, ki so predlagali obtožbo, otrsli vlog tožilcev. Ker je pretila nevarnost, da se proces zavleče v brezkončnost in da osumljeni ostanejo še nadalje pod obtožbo bogve koliko časa, so isti zahtevali od predstavnikov udruženja, odnosno od našega predsednika Središnjega odbora, da ta odbor prejme obtožbo kot svojo, da bo mogoče obtoženim stvar javno opravičiti.

Na tozadevno prošnjo je predsednik tov. Nedić takoj odšel k sodišču ter iz-

javil, da nima nobenega pooblastila obtožbe prevzeti, hoče pa sklicati nujno sejo Središnjega odbora in sklepati po zahtevi obtoženih. Središnji odbor je sklenil, da sprejema obtožbo in s tem omogoči nadaljni proces ter je zadevo predal odvetožniku našega udruženja.

Puščajoč na strani vse momente, ki so pokazali vso komičnost večje stvorenjene abnormalne situacije, smo vsaj toliko uspeli, da se enkrat za vselej spravi iz dnevnega reda ta invalidska afera, ki nas tolče že tri leta po glavi.

Zelo obzalužemo, da je celo ceho plačalo vendar udruženje, čeprav nekrivo in nedolžno samo zato, ker tri leta ni imelo svoje svobodne uprave ter se je lepega dne iznašlo pred praznimi blagajnami, ker je od 2.830.000 Din prejetega le 280.000 Din, čeprav je pozneje za prodano »Kanarino« (zemljišče) uneseno v blagajno imetje 412.000 Din.

Po petdnevem procesu, ki je neobičajno zainteresiral celo javnost, so obtoženi uspeli, da odbijejo obtožnico, katera je bila slabo podkrepljena.

Mi, ki smo od strani spremljali cel potek procesa in pazljivo poslušali, smo prišli do dragocenega spoznanja, da se lahko v momentu napiše na papir vse, kar se želi, da bi se, kadar pride stvarni moment, od vsega odstopilo, kakor da ni nič bilo.

Poročila iz občnih zborov

Maribor. Krajevni odbor je imel v nedeljo 19. februarja 1933 ob 9. uri dopoldne v dvorani Zadrugne gospodarske banke v Mariboru svoj redni letni občni zbor. Dvorana je bila napolnjena do zadnjega kotička, ker se članstvo veliko bolj zanima za pomen organizacije.

Predsednik tov. Geč je v prvi vrsti pozdravil članstvo, potem pa povabil nove zastopnike, in sicer komisarja sreskega načelstva za desni in levi breg g. Cukona Gregorja, zastopnika komandne mesta podpolk. g. Petroviča Djordja, zastopnika Udruženja rezervnih oficirjev rez. poručnika g. Krobarja Vladimir-

ja, zastopnika mestne občine g. Ježa Janka, poročevalca listov gg. Hittija in Goleca in delegata Oblastnega odbora iz Ljubljane tov. Tomca Stanka.

Nato je predlagal tov. Geč kot običajno, da se pošlje našemu Najvišjemu Zaščitniku Njegovemu Veličanstvu Kralju Aleksandru I. vdanostna brzojavka ter pozdravna brzojavka ministru socialne politike g. Ivanu Puclju, kar je bilo sprejeto z velikim odobravanjem.

Za predsednika obč. zbora je bil soglasno izvoljen delegat O. O. tov. Tomc, ki se je zahvalil za zaupano častno mesto in prevzel vodstvo z željo, da bi imel občni zbor obilo uspeha in izrazil

pozdrave celokupnega Oblastnega odbora.

Tov. Pravdič je prečital zapisnik lanskega občnega zbora, ki je bil brez pripomb odobren, nato pa je tov. Geč podal svoje predsedstveno poročilo, predvsem o uspehih pri zbiranju sredstev za podpiranje članov ter je izrekel toplo zahvalo mariborski mestni občini za letno podporo 4000 Din. Tudi se je zahvalil različnim oblastem, ki so šla Udruženju vsestransko na roko.

Pozval je navzoče vojne žrtve, naj se trdno oklenejo organizacije, ker je naš program odvisen le od složnega nastopa, posebno v sedanjem momentu, ko se nadajamo spremembe invalidskega zakona.

Tov. Pravdič je kot tajnik izjavil, da se počuti srečnega, ker članstvo uvideva potrebo organizacije in njeno lojalnost.

Zato lahko beležimo velik napredek organizacije, ki šteje sedaj 897 članov in članic, od katerih je 587 rednih. Pri tem je bilo precej trudopolnega dela tako, da šteje vložni zapisnik 910 števil. Izmed tega je bilo mnogo prošelj, pritožb, intervencij in mnogo prošelj za podpore, izmed katerih je odbor uvaževal najrevnejše ter razdelil iz lastnih sredstev 7200 Din, poleg tega pa še oblastne in božične ter velikonočne podpore.

Odbor je bil v stalnem stiku z Oblastnim odborom, ki je ugodil pri marsikateri intervenciji v korist članov in članic, za kar se Oblastnemu odboru izraža priznanje in zahvala.

Blagajniško poročilo je podal tovariš Tratnik, in sicer izkazuje 57.747 Din dohodkov in 49.420 Din izdatkov.

Za nadzorni odbor je izjavil predsednik tov. Sitter, da je pregledal vse račune, knjige in delovanje ter našel vse v najlepšem redu, zato je predlagal absolutorij, ki je bil soglasno sprejet.

Sprejet je bil tudi nov proračun, ki izkazuje 23.500 Din dohodkov in ravno toliko izdatkov.

K besedi se je oglašil tov. Horvat ter orisal težak položaj odbora, ki žrtvuje za članstvo ves svoj prosti čas. Danes ne gre, da bi se na občnih zbora pripravili kot se je že včasih zgodilo, čeprav bi potrebe članstva zahtevale marsikaj. Delo je bilo v zmornih rokah, posebno zadnja leta pod predsedstvom tov. Geča, ki je spravil organizacijo do ugleda, spoštovanja in napredka. Tudi se ne sme pozabiti, da je tajnik tovariš Pravdič kot večletni izkušeni sodelavec pokazal vse svoje zmožnosti in energijo, zato mu gre posebna zahvala in nagrada, ki mu jo je občni zbor odobril.

Delegat tov. Tomc je ob velikem zanimanju obrazložil važnejše določbe sedanjega invalidskega zakona in jih primerjal z načrtom novega dodatnega zakona, in sicer v kakem smislu naj bodo popravljene.

Tudi je pojasnil vse predpriprave in ukrepe širšega Središnega odbora, da je upanje za sprejem tega načrta, ki ga je izdelalo naše Udruženje.

Razložil je tudi vse predpriprave, po katerih se začne graditi invalidski dom v Beogradu in še nekatera druga važna vprašanja, glede pokojnin, odkupnin i. t. d.

Pri volitvah je tov. Maver predlagal, da naj ostane stari odbor še naprej, kar je skupščina soglasno sprejela.

Tako so ostali v upravnem odboru predsednik tov. Geč, podpredsednik tovariš Golež, tajnik tov. Pravdič, blagajnik tov. Tratnik, odbornik tov. Belle, namestniki tov. Strohmeier, Veršič, Stuhlec, v nadzornem odboru predsednik tov. Sitter, odbornika tov. Opelka in Tovornik, namestnika tov. Hrastnik in Lužnik.

Pri slučajnostih je tov. Pravdič pojasnjeval razna vprašanja, kako se je ravnati pri prošnjah, prejemu rešenj, drag. dokladah i. t. d. Tovariš Geč je prečital kratko resolucijo, ki zahteva sprejem dodatnega inv. zakona in potrebnih proračunskih postavk v budžetu za njegovo uresničenje.

Odlomek iz občnega zbora vojnih invalidov v Marenbergu. Na željo nekaterih udeležencev, da priobči list »Vojni invalid« govori tovariša invalida O. M., prosim, g. urednik, da jim ustrežete.

Čast mi je pozdraviti kot Vaš član in vojni tovariš prav iskreno prvič predsedništvo našega občnega zbora, drugič pa vse moje v lepem številu zbrane vojne tovariše. Prišli ste od raznih strani podkrepiti našo udeležbo, dospeli na ta naš zares uvaževan sestanek, dejstvo je vse hvale vredno, znak je, da iskri v Vaših prsih prava zavednost. Zavedamo pa se mi zlasti trojnih reči:

Prvič se zavedamo, da le skozi naše žrtve, nečloveške napore in rane je bila naša lepa domovina oteta, bila odkupljena za najdražjo ceno, za ceno vroče srčne krvi, ki so jo prelili naši tovariši v tako ogromnem številu na bojnih poljih. Neznani so nam njih grobovi, znane pa so nam njih solnčnosvetle žrtve in veliko delo v obrambo naše očetnjave, za našo bodočnost ter svobodo. Pozabljeni oni niso in ne bodo. Mi jim bomo trosili na gomilo lavorike in cvetlice trajnega, častnega spomina. Zatorej kličemo: Slava jim!

Drugič se pa zavedamo, kolikerega gorja povzročiteljica je ravno vojska. Zatorej stoji v našem načelu zapisano: Nobene vojne več! Mi smo bili priča, kako ogromno število mladih življenj je kruto končalo ali se pohabilo na vojni, koliko mater, očetov, bratov in nevest je prišlo ob najdražje svojce, ž njimi v zvezi pa jim je bila uničena tudi njih bodočnost in opora na starost. K temu v svarilo pa vidimo obenem potoke preliti solz; kjer pa solze teko je bridko — grenko; zatorej črtamo soglasno vojne napade popolnoma iz zemeljske površine. Ne osti orožja, nego daleč svetlejših nazorov, idealov ter srčne plemenitosti naj bi se posluževal človek, ki je tako vzvišeno bitje nad krvoločnimi zvermi, za spravo in poravnavo med seboj. Predočuj si in preudari opomin Gospoda vseh vojsk: »Kdor za meč prijemlje, ta bo z mečem pokončan.« Zazrl naj bi se svet bolj zblizu v našo telesno in duševno gorje, v našo bedo in upropaščenje vsled vojne, tedaj bi se nemara ustrašil svojih naklepov v tem oziru, jel misliti treznejše. Ker pa nas, kakor je opažati, svet povsod le prezira, hodi mimo nas zaprtih oči in kamenitih src, zato pa to novo takorekoč

tekmujoče oboroževanje med državami na kopnem, v zraku in na morju. Sreča bi pognala neoporečno prebajno cvetje, ako bi se postavke v državnih proračunih za vojsko uporabile rajši v gospodarski in razni koristenosni prospeh. Kje je temu krivda? Iztebit je treba iz površja zemlje sebičnost, krivico, egoizem, zatiranje slabših itd., poživiti pa prava krščanska načela in bratstvo v okviru ljubezni do bližnjega. V tem početju bo zemlja dovolj bogata, dovolj prostrana za vse ljudi še stoletja. Za topove, za plin in za ubijanje in klanje se vnema danes samo še norec.

Tretjič se pa zavedamo naših pravic. Vsakemu stanu gredo po božji in človeški postavi svoje pravice; mar jih nismo vredni tudi mi še temveč, ker smo vršili najbolj težko nalogo za našo domovino in občo blaginjo naroda? Gozd in polje nam dihata takorekoč zahvalo, da po naši zaslugi ni sledila razdvojitve med našim oratarjem ter k srcu mu prirastlo tihoto, da te njegove mile zemlje ne tepta grešna tuja peta, kakor se to dogaja nad mnogimi našimi brati.

Le ti, kojih sveta dolžnost bi bila, nam naš trd položaj ublažiti, nočejo videti naših ran, poškodb in naših potreb. Nočejo slišati naših prošelj in pritožb. Namesto biti nam v pomoč, bičajo nas le zlasti nekatere, s čimdalje slabšim.

Mnogim našim tovarišem so vzete sploh vse pravice. Temu je vzel pravico davčni cenzus, drugemu predvojna kazen, tretji je bil odbit kot invalid-bolnik. Razen teh je prizadetih tudi ogromno število vojnih vdov. Koliko škode je imel poedinec vsled vojne, bi bilo treba vzeti v globlji razsodek, račun in v pretres. Imamo strokovnjake na vseh plasteh naše kulture, le mi invalidi še nismo imeli dosihdob učenjaka, kateri bi s številkami dokazal svetu, za koliko je revni invalid oškodovan vsled vojne. Potem bi morda svet spregledal, čemu naši klici. Pisec tega članka, kot 100% invalid-bolnik, sem prejemal s kraja 75 Din mesečne pokojnine. Bil sem za pridobitno delo radi težke živčne bolezni popolnoma nesposoben in

priklenjen večidel na posteljo. Sosed moj, zdrav delavec, pa je zaslužil tisti čas do 2000 Din mesečno. Ali ni to razlika, ki se ne dá zlepa izenačiti? Poleg tega je bil pri delu vesel in srečen, jaz pa sem se zvijal v postelji od bolečin. In to gorje se, kakor meni, vleče še marsikomu ne mnogo olajšano, za priboljšek in tolažbo pa so naposled kot invalidi-bolniki še ob svoje pokojnine. Ali je potem takem trpel na svetu kdo, razen Kristusa, še več kakor ravno nekateri invalidi. To bomo klicali svetu še v grobu! Kaj je človeku z zdravjem odvzetega, je treba jemati v resnejši presodek.

Ker so torej naše pravice tako kratke, a pritožbe pa tako mnogobrojne (umevno samo opravičene), zato nas dejstvo sili v močnih organizacijah izvojevati kar poedincu in našim skupinam gre. Poprej pa ne moremo in ne bomo mirovali. Sploh pa tudi nihče kaj nemogočega ne prosi, le sence naše požrtvovalnosti za domovino je treba, pa bo vsem ugodeno, vsem olajšano vsaj v toliko, v kolikor je že bilo. V tem pravcu hočemo delati tudi v bodoče. Pravica zмага. Pravica mora zmagati. Pravica bo zmagala tudi pri nas. Pogledajo naj se samo grmade pritožb, pa imamo dokazov več kot dovolj. Tisočim onemoglim starim materam se je ubilo prvič sina na vojni, kot oporo na starost pa se jim je črtala že zdavnaj še tista malenkost podpore. Istotako se je zgodilo z mnogimi res potrebnimi vdovami. Naravnost vnebovpijoči udarec pa se je zadal invalidom-bolnikom. Prav za prav bi se imelo pri teh vprašati pred sklepom in smrtno obsodbo njih pristojne občine, koliko je kdo res zmožen pridobitnega dela? Zdravnik je vedno le človek, ki se lahko zmoti. Občina svoje ljudi pozna. To vse se mora popraviti, mora, dokler zadnjega invalida — trpina ne pokrije hladna zemlja.

Tako mi ostanite zdravi in pozdravljeni iskreno, moji tovariši in tovarišice do svidenja na zopetnem občnem zboru vojnih invalidov v Marenbergu!

Občni zbori se vrše

Krajevni odbor v Brežicah bo imel svoj redni letni občni zbor v nedeljo dne 5. marca 1933 ob 9. uri dopoldne v gostilni g. Leopolda Štirna v Brežicah. Vabi se vse člane in članice, da se občnega zbora zagotovo udeleže. Dnevni red je običajen.

Šoštanj. Občni zbor Krajevne organizacije je sklican za 12. marca 1933 ob 10. uri dopoldne v kavarni hotela Jugoslavija v Šoštanju. Naprošen je delegat. Pridite vsi polnoštevilno.

Občni zbor v Polzeli. Tamošnja Krajevna organizacija vrši občni zbor dne 12. marca 1933 ob 9. uri dopoldne v gostilni pri Cizeju. Naprošen je delegat. Članstvo se pozivlja, da poravna članarino in naročnino ter da se občnega zbora polnoštevilno udeleži.

Občni zbori se vrše:
dne 5. marca 1933:
v Metliki ob 9. uri v osnovni šoli;
v Brežicah ob 9. uri v gostilni pri Štirnu;

dne 12. marca 1933:
v Polzeli ob 9. uri v gostilni pri Cizeju;
v Šoštanju ob 10. uri v hotelu Jugoslavija;
dne 19. marca 1933:
v Beltincih in sicer v Odrancih v šoli ob 10. uri;
v Prevaljah ob 9. uri v dvorani Kristan;
dne 25. marca 1933:
v Murski Soboti ob 10. uri v restavraciji pri kolodvoru;
v Trbovljah ob 3. uri pri Forteuju.

Radi poravnave naročnine za naš list naj Krajevni odbori točno prijavljajo in odjavljajo imena naročnikov, posebno sedaj po novem letu, ko se plačuje članarina. Vse take spremembe pa je treba poslati vsaj približno do 20. vsakega meseca, ker je drugače pred ekspedicijo polno dela z njimi.

IVAN VUK:

Črtica iz tragedije.

»Ali boš lahko napisal nalogo, Tonček?«
Ljubezen je bila v besedah matere, skrb in sočutje je gledalo iz njenih oči.

Sinček se je nasmehnil, zamahal z rokami okrog sebe in rekel pogumno: »Bom! Saj me ne zebe!«

In stisnil je konec prstov in ji pokazal:

»Poglej, nič me ne zebe!«

Mala Jelica, zamotana v ponošen plašč, je pa rekla:

»Ali ti je tako toplo, kakor v šoli?«

Tonček jo je pogledal:

»Kaj govoriš?... V šoli kurijo. Premog imajo in drva, pa kurijo... Tam je drugače.«

Na oknu kuhinje je bil debel led, ki ni puščal gledati na ulico. Pa saj je bilo bolje, zakaj videl bi se mrzel zrak, ki je bril obraz in ščipal v nos in debeli sneg je škripal jokajoče, tako mrzlo mu je bilo, celo njemu, belemu snegu.

Tonček je sedel k mizi, odprl računico in začel pisati. Iz ust mu je uhajala topla sapa, kakor da bi kadil. Drobna roka je pisala. Njeni prsti so bili rdeči od mraza, številke so bile nekoliko bolj okorne, kakor po navadi, zakaj prsti so postajali otrpli — Tonček

pa je vendar le nalogo pisal. Zdajpazdaj je priel pero z levo roko, desno nesel v usta, da ogreje prste s toplo sapo, nato pa zopet pisal.

Jelica je nekaj časa sedela molče in skrivala usta v ponošen plašč in gledala debeli led na oknu. Hotelo se ji je skakati, ali čevljičkov nima.

»Mamica,« je zaklicala. »Mamica!«

Mamica, ki je krpala in pazila, da je Tonček pravilno pisal nalogo, istotako vsa premražena, rdečih, okornih prstov, je vstala in se sklonila k Jelici:

»Kaj bi rada, kaj?«

Jelica je pogledala na Tončka in rekla proseče:

»Mamica, boš skuhalo kavo?«

Materi so se ovlažile oči, popravila je plašč tesneje okrog hčerkice in rekla tiho:

»Bom... bom...«

Pogledala je okrog, kakor v brezupju in rekla, kakor v opravičilo:

»Tisti predalček od mize, miznico bomo razbili in skuhalo kavo.«

Tonček je vtaknil prste v usta in iz oči so mu začele teči solze. Trudil se je, da jih zadrži, ali beseda matere, da bo skuhalo kavo in da bo toplo, mu je odporno silo proti mrazu naenkrat zmanjšala. Začutil je, kako strašno ga zebe v roke, v noge, po

vsem telesu. Hotel je pisati dalje, ali ni mogel. Prsti niso več držali peresa.

Mati je videla njegove solze in ga objela. Kakor, da je razumela, kaj je z njim, je rekla:

»Toplo bo, Tonček, toplo bo... Miznica je dovolj velika.«

Tonček se je stisnil k materi, trenutek molčal, kakor da vživa toploto materinega telesa in tiščal svoje drobne roke v njene, ki jih mu je z dihanjem ogrevala, nato pa vprašal:

»Zakaj, mama, nimamo nič premoga, ko ga pa drugi imajo dovolj?«

Vprašanje je zadelo mater. Dosedaj je še otrok ni vprašal, zakaj nimamo tega in onega, dočim drugi imajo. A sedaj, ko že dva tedna ne morejo kuriti, ker ni premoga, in ga ni za kaj kupiti, ko že ves teden jedo komaj enkrat na dan in še to samo kavo in krompir v oblicah, jo je zadelo. Saj res, zakaj nimamo, kakor imajo drugi? Saj mora vendar mož, oče teh dveh drobnih bitij delati ves dan — zaslužek pa je tak, da se ne da nič kupiti. Tri dinarje na uro dobi, kar da v osmih urah štiriindvajset dinarjev. Delati pa mora včasih celo deset in še več ur, a zato takrat ne dobi nič... V nedeljah pa ni dela in tudi ni štiriindvajsetih dinarjev, a jesti se mora in tudi v tej zimi kosilo kuhati. Ko je ona bila zaposlena, je še šlo. Ali

VABILO.

Vzajemna pomoč, posojilna in gospodarska zadruga r. z. z o. z. v Ljubljani, vabi na svoj

VIII. redni občni zbor,

ki se vrši v nedeljo, dne 2. aprila 1933 ob 10. uri dopoldne v zadrugnih prostorih, Št. Petrska vojašnica, soba 49/I.

Dnevni red:

1. Otvoritev.
2. Čitanje in odobritev zapisnika VII. rednega občnega zbora.

3. Poročilo uprave.
4. Poročilo nadzorstva.
5. Odobritev računskega zaključka za poslovno leto 1932.
6. Podelitev absolutorija.
7. Volitev uprave.
8. Slučajnosti.

Opomba: Ako bi občni zbor radi premale udeležbe članov ne bi bil sklepčen ob določeni uri, se vrši isti pol ure pozneje z istim dnevnim redom ne glede na število navzočih zadrugnikov.

RAČUN ZGUBE IN DOBIČKA.

Vzajemne pomoči, posojilne in gospodarske zadruga r. z. z o. z. v Ljubljani za čas od 1. januarja do 31. decembra 1932.

Zguba		Dobiček	
Odpis inventarja	1.402.40	Obresti posojil	41.724.35
Upravni stroški	27.787.30	Obr. nalož. denarja	24.770.05
Kurzna razlika	50.—	Obr. efektov	100.—
Vrnjene obr. od posojil	763.60	Zaost. obr. za l. 1932	3.361.65
Kapitalizirane obresti	3.933.90	Upravni prispevki	4.852.15
V l. 1932 zaostale obr.	2.733.05		
Prehodne obresti	3.137.45		
Dobiček	35.500.50		
	74.808.20		74.808.20

RAČUN BILANCE

Vzajemne pomoči, posojilne in gospodarske zadruga r. z. z o. z. v Ljubljani za čas od 1. januarja do 31. decembra 1932.

Aktiva		Pasiva	
Blagajna	2.337.77	Deleži članov	56.600.—
Denarni zavodi	656.257.58	Rezervni zaklad	122.736.76
Posojila	596.397.63	Hranilne vloge	137.291.90
Tekoči račun	4.729.55	Kavcija	26.740.—
Razno — del. pri zvezi	1.400.—	Ustanovni fond	634.236.72
Inventar	5.609.60	Gospodarski fond	135.600.45
Efekt	1.250.—	Narodni inv. fond	120.000.—
Za l. 1932 zaost. pos.	3.361.65	Prehodne obresti	3.137.45
		Dobiček	35.000.50
	1.271.343.78		1.271.343.78

V Ljubljani, dne 31. decembra 1932.

Uprava:

Osana l. r. Bajželj l. r. Mirtič l. r. Maček l. r.

Nadzorstvo:

Benedik l. r. Metlika l. r. Tomc l. r. Vuk l. r.
Rus l. r. Golež l. r. Hribar l. r.

RESOLUCIJE.

Zadnjič radi pomanjkanja prostora nismo mogli objaviti vseh resolucij, katere je sprejela plenarna seja v Beogradu, dne 22. januarja t. l., zato prinašamo ostale danes.

Za invalidski dom v Beogradu.

Z ozirom na obširne referate ožjega Sred. odbora o dosedanjih prizadevanjih za zgradbo invalidskega doma, je širša seja Sred. odbora UVI, t. j. predstavnikov vseh oblastnih odborov iz države sklenili izraziti največjo podaniško zvestobo in globoko zahvalo najvišjemu zaščitniku Udruženja vojnih invalidov Nj. Vel. kralju na blagonaklonjeni pažnji, ki nam bo omogočila uspešno končati vse priprave in dela za zgradbo

monumentalnega invalidskega doma v Beogradu.

Plenum Sred. odbora je globoko ganjen nad posebno pazljivostjo, katero nam je pri tej priliki izkazal častni član našega udruženja minister socialne politike in nar. zdravja g. Ivan Pucelj z rešenjem, da se izda potrebna vsota iz fonda kneza Mihajla za zidavo invalidskega doma in sestavo državnega odbora, ki bo za to skrbel. Z zanimanjem g. Pucelja je to izdejstvovano, kako se on globoko zanima za nezadovoljnosti jugoslovanskih vojnih žrtev.

Odbor se toplo zahvaljuje vsem članom drž. odbora za zidanje invalidskega doma, ki so s svoje strani pokazali polno gotovost, da se omogočijo davne želje vseh naših tovarišev.

Obžaluje, da vsi dosednji napori

niso želi popolnega uspeha samo zato, ker beograjska občina nima v tem momentu prostega zemljišča za vojne žrtve. To pa nas in naše tovariše spominja tem bolj, ker se to dogaja ravno sedaj, ko se na čelu občinske uprave nahaja eminentni predstavnik bojevnikov, kakor je g. Milutin Petrovič, na katerega so njegovi onesposobljeni tovariši polagali mnogo nad.

To, kar je beograjska občina v tem momentu voljna nuditi vojnim invalidom, samo odlaga zidanje invalidskega doma v nedoglednost.

Plenum odbora pooblašča izbrane delegate, da dostavijo to resolucijo g. maršalu dvora Nj. Vel. kralja, g. ministru za soc. pol. in nar. zdravje, predsedniku Državnega odbora g. Antoniju Vildoviču, drž. svetniku in predsedni-

ku beograjske občine g. Milutinu Petroviču.

RESOLUCIJA

radi razorožitve in čuvanja miru.

Plenum Središnjega odbora udruženja vojnih invalidov in žrtev vojske, po pazljivem pretresu referata o delu mednarodnega udruženja vojnih invalidov, vojnih žrtev in bivših bojevnikov za obrambo svetovnega miru in občo razorožitev držav ter najvišjih in najsvetejših ciljev ljudske kulture in civilizacije, pozdravlja delo »Siamaca« ter bratsko sodelovanje medzavezniške organizacije bivših bojevnikov »Fidaca« za iste cilje ter ju prosi, da vztrajata na potu, kateri naj v skrajnem rezultatu zasigura blagostanje človečanstva.

Vprašanja in odgovori

Vprašanje. Invalid Govednik Peter iz Sodljiha vrha prosim, da mi odgovorite v listu na sledeče: Bil sem pri pregledu že 26. III. 1931 v Karlovcu in so mi procenite povišali od 30% na 50%, vendar pa do danes še nimam nobenega rešenja od invalidskega sodišča v Zagrebu. Kaj mi je storiti? Prosim, da bi Oblastni odbor posredoval, da bi se nam vsem invalidom malo prej rešilo, ker ne dobimo nobene stvari kamorkoli se obrnemo.

Odgovor: Napravite prošnje preko

Krajevne organizacije in Oblastni odbor bo posredoval pri Invalidskem sodišču v Zagrebu. Vaša zadeva gotovo še ni prišla na vrsto za rešitev, ker imajo vsa invalidska sodišča preveč dela.

Najbolje bo, ako se sprejme v našem predlanskem dodatnem invalidskem zakonu, katerega pričakujemo, določba, da se reševanje zopet dodeli rednim okrajnim sodiščem, potem bi se rešenja lahko zopet hitro izdala.

Naše gibanje.

Prošnja vsem krajevnim odborom in tovarišem. Ako je komu znano sedanje bivališče gospoda Pavla Jeriha, po poklicu strojar, doma nekje z Brezovice, ki je služil pri 6. težkem artiljerijskem polku 2. baterija, 26. aprila 1918, ko sem bil jaz ranjen v Frančeški dolini v Tirolih, ali pa za Klanovška, doma nekje od Celja, po poklicu čevljar, prosim, da mi sporoči na naslov Jakob Tavčar, voj. invalid, pošta Žiri, ali na Krajevni odbor Žiri.

Zagorje. Redni letni občni zbor Krajevnega odbora se vrši dne 26. III. t. l. ob 1 uri popoldne pri g. Kati Kovač v Toplicah. — Pride delegat, zato pridite tudi vsi člani in članice.

Ptuj: Tukajšnja tovarnarka gospa Celotti Terezija ni vzela za njo naročenega žeblička za invalidsko zastavo, vendar pa je dala Din 100 podpore za Božič popolnoma slepemu invalidu Roškariju Francu iz Tivolcev št. 44, pošta Moškanjec, zato ji izrekamo iskreno zahvalo. — Iskreno zahvalo izrekamo tudi gospodu in gospej Saria, hiš. posestnika v Ptuj, ker nam nista hotela povišati najemnine za lokal naše pisarne v njuni hiši, kateri povišek bi znašal letno Din 108. Izjavila sta, da naj ostane v korist revnega članstva tuk. K. O.

Ptuj: Pozivamo vse naše člane in članice, ako želijo prejemati redno list »V. I.« ter uživati moralno in materijelno podporo, da izvrše svoje dolžnosti napram stanovski organizaciji. Treba je poravnati članarino in naročnino za list. Kdor ne bo tega storil najkasneje do 10. aprila t. l., se mu bo list ustavil. Morebitne posledice bo pa vsak sam

trpel. Kdor ne more radi oddaljenosti osebno priti, naj zahteva z dopisnico, da se mu pošlje ček. Ako se člani in članice ne bodo brigali za organizacijo ter jo ne bodo podpirali, se organizacija tudi za nje ne bo brigala! Toliko na znanje in ravnanje članstvu tuk. K. O.

Umrl je dne 15. januarja t. l. naš zvesti član in tovariš Kocen Josip od Sv. Vrbanja pri Štrigovi, krajev. organizacija Ljutomer. Star je bil 36 let. Ohranimo ga v spominu.

Javna zahvala. Kot podporo v prid najrevnejšim vojnim žrtvam so darovali: notar g. Ivan Ašič 967 Din nakazano potom obč. urada Orehova vas, ga. Eigner Barbara 500 Din, g. Franjo Lampe 25 Din. Krajevni odbor Udruženja vojnih invalidov v Mariboru se vsem tem dobrotnikom najsrčneje zahvaljuje.

Iz pisarne Krajevne organizacije v Mariboru. Nekateri člani in članice imajo v pisarni svoje listine, sodne sklepe, invalidska uverenja in celo že nova rešenja, katere so pustili v mnenju, da jih ne bodo več rabili. Pozivamo vse dotične, da svoje listine čimprej dvignejo med uradnimi urami od 9. do 11. ure vsak ponedeljek, sredo ali soboto ter jih doma shranijo, ker jih bodo lahko še rabili.

Slike. Član K. O. iz Maribora tovariš Potrč je napravil ob priliki razvitja invalidske zastave v Beogradu lani meseca novembra več lepih posnetkov slovenske skupine iz spreveda. — Priporočamo jih našim članom za eventuelno naročilo. Slike so v obliki razglednic in stane komad 5 Din. Naročila sprejema Krajevni odbor v Mariboru.

Krajevni odbor Beltinci se toplo zahvaljuje vsem, ki se darovali za spo-

vzeli so ji delo, sedaj ne zasluži nič, zima pa je strašna.

»Ali je to pravica,« se je vprašala in vsa njena duševnost je istočasno s studom odgovorila:

»Laž!...«

Tonček jo je gledal in ker ni dobil odgovora, je rekel:

»Saj vem, mama, zakaj! Denarja nimamo, da bi kupili.«

In kakor, da se je nečesa domislil, je pristavil:

»Ker gospodje, katerim mora naš oče delati ves dan, nočejo toliko plačati, kolikor on naredi.«

Mati je pritiskala svoje ustnice na Tončkove lase in vprašala:

»Zakaj tako govoriš? Saj mu plačajo.«

Ali Tonček je rekel še enkrat:

»Ali ne toliko, kolikor naredi!«

»To tudi ne morejo. Potem bi njim nič ne ostalo.«

Tonček pa, kakor da se je spremenil v tožnika, je rekel:

»Ali preveč si obdržel gospodje, mnogo preveč. Zakaj, mama, saj jih vidiš! Lepo so oblečeni, premogajo, in njihova kava je sladka... tako težko, kakor naš oče, pa ne delajo. Oni so, sedaj vem, ki delavcem in najemnikom zaslužek jemljejo in jim ga prikrajšujejo. Gospod katehet nam je govoril o takih in v kate-

kizmu so zapisani med grehe, v nebo vpijoče.«

Mati je odrinila otroka od sebe. Gledala ga je, v duši ji je vstajalo začudenje, v možganih ji je nekaj govorilo, da stopa otrok na pota, ki niso v navadi med ljudmi...

Stresla je z glavo:

»Ne, Tonček. Tako ne smeš govoriti! Nismo vsi ljudje enaki. So revni in so bogati — vse po božji volji. So delavci, so gospodje. In mi delavci moramo delati za gospode.«

Tonček je nekoliko sklonil glavo, kakor da ga je obtežila misel. Potem pa jo je dvignil in pogledal mater v obraz. Iz ust je uhajala zgoščena para njegovega diha. Pokorno je vprašal:

»Katehet je govoril, da je v nebo vpijoči greh, delavcem in najemnikom zaslužek jemati ali ga odtrgavati. Ali tudi on tega ne sme govoriti?«

»Ali to niso tisti gospodje, katerim si ti hodila delat?«

Mati ni vedela v hipu, kako bi odgovorila.

Jelica pa je zastokala:

»Mama, kruhka mi daj...«

Otroka sta že spala. stisnjena v kotu kuhinje, kjer je bila slama. Mati ju je pokrila z vsemogočimi cunjami. da bi jima bilo toplo. Razbita miznica je sicer skuhala kavo, ali kuhinje segreti ni mogla. Mož je

imel nocoj nočno službo, bo že nekako prebila. A jutri?... Tonček mora v šolo. S čim skuha kavo?

Pogledala je po kuhinji. Kaj se še naj razbije? Dva stola sta še in miza. Vse drugo je že šlo.

Od nekdaj je pribežal pisk lokomotive. Vlak je vozil v mesto. In ta pisk se ji je naenkrat zazdel, kakor da kliče:

»Osem vagonov peljem premoga. Črnega, temno svetlega... diamant. — Če ga vzameš vrečico... Noč je. Kdo te vidi...«

Stresla je z glavo in se prijala za sence.

»Kradla pa ne bom. Mnogi kradejo, čeprav jim ni treba. Jaz pa ne bom!«

In kakor da ji je izkušnjava, vržena stran, še enkrat pomignila, je poudarila:

»In če zmrznemo!... Bo vsaj konec trpljenja,« je dodala tiho.

Oči so se ji ustavile na spečem Tončku in Jelici. V cunji zaviti otroški telesci sta ležali stisnjeni drugo ob drugo. Nosek je bil rožnat, obrazka tudi... od mraza.

V njenem srcu jo je stiskalo. Ljubezen do teh dveh malih bitij jo je božala in obenem grizla.

»Dala sem vama življenje,« je rekla. »Revčka... Zakaj sem vama ga dala?... Da bi trpela?«

Stisnila je pesti na sence in zaplakala.

(Se nadaljuje.)

minske žebličke k naši invalidski zastavi, in sicer gg. Hajdinjak Anton, narodni poslanec iz Odrancev 100 Din, Sokolsko društvo v Beltincih 100 Din, uprava veleposestva v Beltincih 100 Din, Zemljič Stefan, hotelir v Beltincih 100 Din, Horvat Ivan, gostilničar v Beltincih 100 Din, Osterc Peter, trgovec v Beltincih 100 Din, Klepec Vinko, trgovec v Beltincih 30 Din, Erjavec Anton, dimnikarski mojster v Beltincih 100 Din. Skupaj se je nabralo 730 Din, 120 Din se je nakazalo za nabavo žebličkov, ostanek pa se je razdelil za božične podpore tukajšnjim najrevnejšim članom in članicam. Vsem dobrotnikom najlepša hvala s priporočilom, da nam ostanejo še nadalje naklonjeni.

Brežice. Za invalidsko zastavo so sledeči gg. odnosno društva, kupili žebličke: Zlate: dr. Zdošek Josip, odvetnik v Brežicah, dr. Cholewa Josip, primarij javne bolnice v Brežicah; dr. Peček Josip, univ. med. zdravnik v Brežicah, ph. Klabučar Ivo, lekarnar v Brežicah; srebrne: dr. Hudelist Vinko, banov. zdravnik v Brežicah, Kramar Rudolf, notar v Brežicah, Verstovšek Josip, trgovec v Brežicah, Korent Jakob, hotelir, Brežice, Krajevni odbor »Rdečega križa« v Brežicah, Sokol kralj. Jugoslavije v Brežicah. Vsem tem se odbor najlepše zahvaljuje.

Novi grobovi. Že zopet moramo pogrešati kar naenkrat tri tovariše. Pred kratkim smo zvedeli, da ne biva več med nami Liponik Jožef, 50% vojni invalid iz Trčove 41 pri Mariboru, kateri je umrl 30. septembra 1932. Spominjamo se še, da je bil par dni pred svojo smrtjo v pisarni Krajevnega odbora Udruženja vojni invalidov v Mariboru, da hoče poravnati svojo članarino. Pri tej priliki ni slutil, da je članarino zadnjikrat poravnal, ker je bil čil in zdrav.

Liponik Jožef je bil večletni redni član. Udeleževal se je radevolje povsod, za interese naše organizacije, zato ga tembolj pogrešamo kot zvestega tovariša.

Ne samo pri nas, ampak tudi pri svojih občanih je bil jako priljubljen in spoštovan, kar se je videlo pri pogrebu. Bil je marljiv in dober družinski oče, zato je bilo pri odprtem grobu mnogo solznih oči.

Tudi Krajevni odbor se Te, tovariš Liponik, spominja. Tvoji družini pa naše sožalje.

Za vedno nas je tudi zapustil 60% vojni invalid Golob Franc, uradnik Ruške posojilnice pri Mariboru, kateri je umrl 26. decembra 1932 v mariborski bolnišnici od posledic nakopanih v svetovni vojni in večletnem ruskem ujetništvu.

Tudi Golob Franc je bil vedno naš zvesti tovariš, zato ga težko pogrešamo. Ne samo pri nas, ampak tudi pri znancih in prijateljih je bil popularna osebnost, ker je bil daleč okrog znan

kot dober svetovalec. Pred in še nekaj časa med vojno je bil Golob Franc kancist sedanje mariborske bolnice ter jako priljubljen in spoštovan uradnik. Položili so ga k večnemu počitku na magdalenskem pokopališču v Pobrežju pri Mariboru dne 28. decembra 1932 ob veliki žalosti njegove žene in dveh nepreskrbljenih otrok.

Tovariš Golob, v imenu Krajevnega odbora Udruženja vojni invalidov v Mariboru zakličemo Slava Ti, počivaj v miru. Tvoji zapuščeni ženi in otrokom pa naše globoko sožalje.

Končno se še spominjamo naše stare redne članice Blažič Marije, stanujoče v Mariboru, katera je čisto nepričakovano umrla 30. decembra 1932. Blažič Marija je bila že od začetka obstoja pa do danes redna zvesta članica mariborskega Krajevnega odbora, zato jo tembolj obdržimo v spominu. Bila je stara 78 let ter mati padlega sina, kateri ji je bil edini hranitelj in podpornik.

Ker je bila siromašna, jo je od časa do časa Krajevni odbor podpiral zlasti za velikonočne in božične praznike. Tudi za božič 1932 je še prišla sama po podporo s pripombo, da mogoče ne bo več prosila.

Pogreb pokojnice se je vršil 1. januarja 1933 na mestno pokopališče v Pobrežju pri Mariboru.

Dragi pokojnici zemljica lahka, naj počiva v miru. Preostalim sorodnikom pa naše sožalje.

Zavarujte se pri Ljudski samopomoči, ker je v teh težkih časih velikega pomena, ako po vaši smrti družina ne ostane popolnoma brez sredstev. Priglasite sprejema tov. Tomo Stanko pri Oblasnem odboru RVI v Ljubljani.

VOJNI INVALIDI JUGOSLOVANSKE MU SOKOLU.

Središnji odbor udruženja vojni invalidov se pridružuje k živemu sodelovanju za obrambo nezasuženega napada na veliko idejo Jugoslovanskega Sokola, katera je bila voditeljica k stvaritvi velike in nedeljive Jugoslavije.

Živio Sokol kraljevine Jugoslavije!
Središnji odbor.

Izdaja Udruženje vojni invalidov. Odgovorni urednik: Fricko Juvan, Kolodvorska ul. 35. Tiska tiskarna »Slovenija« v Ljubljani. — Predstavniki za tiskarno: Albert Kolman.

KAROL USSAR

tovarna tehtnic (vag)
priporoča svojo vsakovrstno
zalogo tehtnic
najboljše kvalitete.

Za naš dinar

naj se kupujejo naši domači proizvodi: prašek za pecivo, vanilin sladkor, rumenilo in pudring praške

„ADRIA“

in zaloga kavinih Mocca kock.

Kocka za Din 1* — zadostuje za skodelico dobre črne kave.

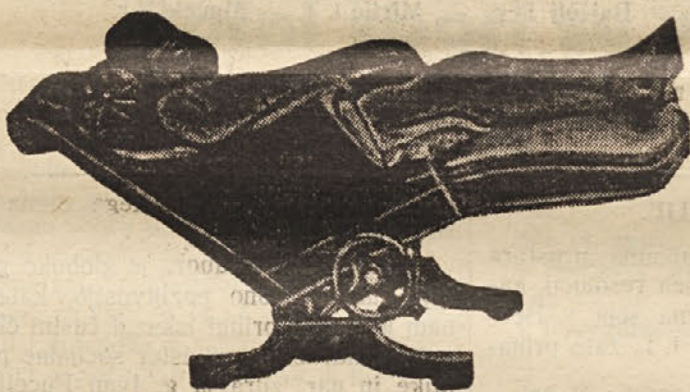
Julija Polajnko

Izdelovanje in barvanje klobukov ter volneni izdelki domače izdelave.

LJUBLJANA, Klunova ulica 7

LEGAT — specerija — delikatesa — zajutrkovalnica
Ljubljana — Miklošičeva cesta št. 28
Kava, dnevno sveža iz lastne novodobne pražarne

Patentni zložljivi fotelj

posebno priporočljiv za bolnike, kateri trpe na astmi ali drugih bolečinah v nogah.

Priporoča se tudi za vsa v tapetniško stroko spadajoča dela po najnižjih cenah.

I. Klobčaver, Ljubljana, Poljanska 17 (dvorišče)

Vojni tovariši in invalidi!

Priporoča se tvrdka damskih slamnikov in klobukov

Cecilija Bricelj, Ljubljana

Križevniška ulica št. 2 in Vodnikov trg (stojnica)

Vam nudi dobro blago po najnižjih cenah. Sprejemajo se popravila in barvanje vseh vrst klobukov.

Dr. Pirčeva sladna kava

Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitkom.

je prvovrsten domač izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke.